

**Eiropas Reģionu
komiteja**

RESOL-VII/004

139. plenārsesija 2020. gada 30. jūnijā – 2. jūlijā

REZOLŪCIJA

**Eiropas Reģionu komitejas prioritātes
2020.–2025. gadam**

Tuvināt Eiropu iedzīvotājiem, iesaistot ciematus, pilsētas un reģionus

Eiropas Reģionu komitejas rezolūcija “Eiropas Reģionu komitejas prioritātes 2020.–2025. gadam – Tuvināt Eiropu iedzīvotājiem, iesaistot ciematus, pilsētas un reģionus”

Eiropas Reģionu komiteja (RK) ir politiskā asambleja, kas nostiprināta ES līgumos un nodrošina visu teritoriju, reģionu, pilsētu un pašvaldību institucionālo pārstāvību.

Eiropas Savienība, pievēršdamās vietējām un reģionālajām vajadzībām un bažām, palielina demokrātisko leģitimitāti, pastiprina piederības izjūtu un nodrošina lielāku pievienoto vērtību – tas palīdz gan veidot atbilstošu ES politiku, gan uzlabot tās darbības efektivitāti vietējā līmenī –, tādējādi darbojoties iedzīvotāju labā. Tāpēc Eiropas Reģionu komiteja cieši sadarbojas ar Eiropas Komisiju, Eiropas Parlamentu un Eiropas Savienības Padomi, kā arī dalībvalstu dažādajiem pārvaldes līmeņiem. Ņemot vērā pašreizējo stāvokli Eiropas Savienībā, šī sadarbība pastāvīgi jāstiprina un reģioni, pilsētas un vietējās pašvaldības aizvien vairāk jāiesaista ES politikas un tiesību aktu izstrādē.

No krīzes uz atveseļošanos: virzībā uz noturīgu, ilgtspējīgu un saliedētu Eiropas Savienību

Pēdējos gados Eiropas Savienība ir saskārusies ar nepieredzētām problēmām: nopietna finanšu krīze un smaga ekonomikas lejupslīde, sociālās un teritoriālās problēmas, ar pāreju uz zaļo un digitālo ekonomiku saistītās problēmas, nestabilitāte kaimiņvalstīs un globālajā sistēmā, kā arī migrācija. Covid-19 pandēmija ir vēl viens pārbaudījums ES solidaritātei un, raugoties no daudziem aspektiem, tā pārbauda mūsu spēju noregulēt ārkārtas situācijas, kas rada ievērojamu spiedienu uz veselības, sociālajiem un sabiedriskajiem pakalpojumiem. Šī nesena krīze ir parādījusi ne tikai vajadzību pieņemt koordinētu pieeju, vienlaikus veidojot arī daudz spēcīgāku ES budžetu, bet arī nepieciešamību vairāk atbalstīt darbu, ko, darbojoties priekšgalā, veic viens miljons Eiropas vietējo un reģionālo pašvaldību, lai aizsargātu iedzīvotājus un vietējo ekonomiku un reaģētu uz ārkārtas situācijām¹.

Eiropas Savienībai ir jāklūst sociāli, ekonomiski un ekoloģiski noturīgākai visos tās reģionos un pilsētās Eiropas Savienībai, veicot pienācīgi finansētus ieguldījumus, jānodrošina, ka tās politika un programmas atbilst vietējo kopienu vajadzībām. Pilsētas un reģioni ir Eiropas ekonomikas dzinējspēks. Vietējām un reģionālajām pašvaldībām ir būtiska nozīme ES politikas izstrādē un īstenošanā, tāpēc pilsētas un reģioni Eiropas Savienībai ir vairāk un ciešāk jāiesaista Eiropas lēmumu pieņemšanā, izmantojot praktisku un labi organizētu daudzlīmeņu pārvaldības procesu. Eiropai, sadarbojoties gan ar dalībvalstīm, gan ar vietējām un reģionālajām pašvaldībām, ir jāpaātrina digitalizācijas un inovācijas spēju uzlabošana visā Eiropas Savienībā. Lai virzītos uz ātrāku un taisnīgāku atveseļošanos, ir vajadzīga lielāka Eiropas solidaritāte, atbildība un partnerības, kuru pamatā ir ES apņemšanās sasniegt videi nekaitīgu, ilgtspējīgu un teritoriāli līdzsvarotu izaugsmi, kas atbalsta visus reģionus un pilsētas.

¹

Eiropas Reģionu komitejas deklarācija

“Vietējo un reģionālo pašvaldību dalība Eiropas līmeņa īstenotajos pasākumos Covid-19 krīzes pārvarēšanai”.

Tāpēc pašreizējā piecu gadu pilnvaru termiņā (2020-2025) Eiropas Reģionu komiteja (RK) pievērsīsies šādām prioritātēm un īstenos šādus nozīmīgākos pasākumus.

Tuvināt Eiropu tās iedzīvotājiem: stiprināt ES demokrātiju un sadarboties Eiropas Savienības nākotnes veidošanā

RK uzdevums ir tuvināt Eiropu tās iedzīvotājiem un stiprināt Eiropas demokrātiju visos līmeņos, lai efektīvāk apmierinātu iedzīvotāju vajadzības un atgūtu viņu uzticēšanos Eiropas Savienībai un tās iestādēm. RK centīsies nodrošināt, ka ES atbalsta visus reģionus, pilsētas, pilsētas un ciematus cīņā ar Covid-19 pandēmijas īstermiņa un ilgtermiņa sekām. RK turpinās strādāt, lai uzlabotu ES tiesību aktu kvalitāti, labāk prognozētu to teritoriālo ietekmi un veicinātu aktīvas subsidiaritātes principa ievērošanu. Lai šo uzdevumu izpildītu, RK izmantos savu locekļu un ieinteresēto personu leģislatīvo, uz konkrētām politikas jomām orientēto darbu un politisko darbību. Turklāt RK izveidos komunikācijas kampaņu, kurā galvenā uzmanība tiks pievērsta vietējo un reģionālo pašvaldību būtiskajai lomai Eiropas demokrātijā, tostarp aspektiem, kas saistīti ar gatavošanos konferencei par Eiropas nākotni un ieguldījumu tajā. Šā mērķa sasniegšanu kā ikgadējs atskaites punkts veicinās ikgadējs "Vietējā un reģionālā līmeņa barometrs" – tā pamatā būs pamatoti statistikas dati un iekļaujoša pieeja, kas dod iespēju iesaistīt locekļus un attiecīgās ieinteresētās personas, un tajā tiks atspoguļotas augsta līmeņa politiskas debātes.

Virzībā uz šo prioritāti Eiropas Reģionu komiteja galveno uzmanību veltīs šādiem nozīmīgākajiem pasākumiem:

1. veicināt izpratni par ES pamatvērtībām – cilvēka cieņas respektēšanu, brīvību, demokrātiju, vienlīdzību, tiesiskumu un cilvēktiesību ievērošanu, kas ir jāaizsargā un jāievēro pat ārkārtas situācijās – un attiecīgus pasākumus vietējā un reģionālajā līmenī. RK ir apņēmusies meklēt piemērotus vietējos un reģionālos risinājumus, kas atbilst ES darbības būtībai, un ar savu locekļu starpniecību sadarboties ar iedzīvotājiem, lai pārvarētu plaisu starp ES iestādēm un vietējām kopienām;
2. atkārtot savu aicinājumu nodrošināt pilnīgu līdzdalību un taisnīgu pārstāvību visās konferences par Eiropas nākotni struktūrās. Pandēmija – tāpat kā ekonomikas un klimata krīze – ir parādījusi, ka vairāk nekā jebkad agrāk ir vajadzīgas dziļākas pārdomas par Eiropas demokrātiju un politiku, un konference par Eiropas nākotni sniegs būtisku iespēju ES projektu apspriest ar iedzīvotājiem un vietējām un reģionālajām pašvaldībām, kā arī iespēju pirms nākamajām Eiropas Parlamenta vēlēšanām ierosināt jaunu ES darba veidu, tostarp pārskatīt Līgumus, lai politikas veidošanā pilnībā iesaistītu pilsētas un reģionus;
3. aicināt ES dalībvalstis un ES iestādes atbalstīt, veidot un stiprināt saistības, par kurām panākta vienošanās 2007. gada Berlīnes deklarācijā un 2017. gada Romas deklarācijā, proti, atzīt, ka

uzdevumu izpildē un sadarbībā būtu jāiesaista visi pārvaldības līmeņi, tostarp vietējās un reģionālajās pašvaldības, lai Eiropas Savienība kļūtu efektīvāka, vienotāka, demokrātiskāka un noturīgāka. Galīgā kopējā nostāja attiecībā uz konferenci par Eiropas nākotni būtu jāpieņem institucionālās sadarbības garā;

4. izstrādāt modeli pastāvīgam un strukturētam dialogam, ko saistībā ar konferenci par Eiropas nākotni un citiem jautājumiem vietējās un reģionālās pašvaldības veido ar iedzīvotājiem un kas ļauj īstenot divvirzienu saziņas procesu starp iedzīvotājiem un ES iestādēm. Šajā saistībā liela nozīme ir bagātīgai pieredzei un labai praksei, kas vietējā un reģionālajā līmenī saistīta ar apspriešanās demokrātiju, kā arī daudzajiem vēlēto vietējo un reģionālo pašvaldību locekļu tīkliem; šo pieredzi RK izmantos debatēs par Eiropas nākotni;
5. atbalstīt vietējās un reģionālās pašvaldības, lai tās varētu maksimāli izmantot iespējas, ko sniedz jaunie digitālo tehnoloģiju instrumenti un IKT rīki. Digitālajām tehnoloģijām ir ievērojams potenciāls sniegt inovatīvus risinājumus mūsdienu ekonomiskajām, sociālajām un tehnoloģiskajām problēmām. Tādējādi tās var uzlabot sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu, atvieglot saziņu starp cilvēkiem, palielināt iedzīvotāju līdzdalību jaunos un dažādos veidos, uzlabot lēmumu pieņemšanas procesa pārredzamību, iekļautību, pārskatatbildību un reaģētspēju, uzlabot vietējo pārvaldību un papildināt demokrātijas procesus un stiprināt to. Tāpēc ir ievērojami jāuzlabo digitālo sistēmu un digitālo pakalpojumu sniedzēju stabilitāte un neatkarība;
6. veicināt daudzveidību, atbalstot iekļaušanas un līdztiesības pasākumus, Eiropas, nacionālā, vietējā un reģionālā līmeņa lēmumu pieņemšanā novēršot un apkarojot diskrimināciju, kuras pamatā ir dzimums², rases vai etniskā izcelsme³, reliģija, invaliditāte, vecums⁴ vai jebkurš cits iemesls, un šiem pasākumiem pievērsties gan Reģionu komitejā, gan ārpus tās;
7. aktīvi piedalīties izpratnes veidošanas un komunikācijas kampaņā par dzimumu stereotipu apkarošanu, kuru Eiropas Komisija uzsāks un kura būs platforma vietējo un reģionālo pašvaldību paraugprakses apmaiņai šajā jautājumā;
8. atbalstīt un stiprināt minoritātes Eiropā, jo īpaši izmantojot iniciatīvu *Minority SafePack*;

² Direktīva 2004/113/EK.

³ Direktīva 2000/43/EK.

⁴ COM(2008) 426, Priekšlikums direktīvai par vienlīdzīgas attieksmes principa īstenošanu.

9. kļūst par atsauces punktu visām Eiropas reģionālajām un vietējām pašvaldībām — arī tām, kurām nav pārstāvju Eiropas Reģionu komitejā —, stiprinot gan RK politisko identitāti, gan attiecības un sadarbību ar galvenajām politiskajām grupām, valstu valdībām, vietējā un reģionālā līmeņa vēlētajiem pārstāvjiem, Eiropas un valstu reģionālo un vietējo pašvaldību apvienībām un reģionālajiem birojiem Briselē;
10. atbalstīt pārstāvības demokrātiju, ciešāk sadarbojoties ar parlamentiem Eiropas, valstu, reģionālā un vietējā līmenī, kā arī apmainoties ar paraugpraksi par instrumentiem pārstāvības un līdzdalības demokrātijas stiprināšanai, tostarp budžetu veidošanai saskaņā ar līdzdalības principu; Tiesiskumam, demokrātijai un labai pārvaldībai ir jābūt ES finansējuma priekšnosacījumiem;
11. izmantot uz faktiem balstītu analīzi, lai uzraudzītu un veicinātu vietējo un reģionālo kompetenču un vietējā un reģionālā līmeņa finanšu decentralizāciju, kā arī vietējās demokrātijas darbību ES;
12. izveidot digitālus instrumentus politikas un finanšu kompetenču apzināšanai, izmantojot sinerģiju ar esošajiem ES, valstu un starptautisko organizāciju instrumentiem;
13. atbalstīt un veicināt vietējo un reģionālo pašvaldību svarīgo darbu pirmajās rindās cīņai pret Covid-19 pandēmiju un ekonomikas un sociālo krīzi. Pandēmija parāda, cik svarīgi ir pareizi piemērot aktīvas subsidiaritātes principu, un atklāj vietējo un reģionālo pašvaldību būtisko lomu, no vienas puses, un nepieciešamību nodrošināt koordināciju un atbalstu Eiropas līmenī, no otras puses;
14. rūpīgi izvērtēt jaunās ES politikas iniciatīvas, lai nodrošinātu, ka tās ietver teritoriālo dimensiju un atbilst ES pievienotās vērtības prasībai, kā ieteikusi Subsidiaritātes, proporcionalitātes un scenārija “Darīt mazāk, bet efektīvāk” jautājumu darba grupa un saskaņā ar labāka regulējuma pamatnostādņēm;
15. samazināt administratīvo slogu un īstenošanas izmaksas reģioniem un pilsētām, aicinot vienkāršot tiesību aktus un brīdinot pret tā dēvēto pārmērīgas reglamentēšanas praksi kopumā;
16. pastiprināt sadarbību ar Eiropas Komisiju, Eiropas Parlamentu un Eiropadomi, tostarp izmantojot reģionālo centru tīklu un platformu *Fit for Future*, lai uzlabotu ES politikas veidošanas efektivitāti, izmantojot uz faktiem balstītas atsauksmes no attiecīgajām vietējām un reģionālajām ieinteresētajām personām;

17. veicināt vietējās pašpārvaldes nozīmi Eiropas Savienībā, ES kandidātvalstīs un potenciālajās kandidātvalstīs, kā arī austrumu un Vidusjūras reģiona kaimiņvalstu partnervalstīs;
18. atbalstīt ES globālo rīcību, ciešā sadarbībā ar Vidusjūras reģiona un austrumu partneriem cita starpā popularizējot tādas vērtības un principus kā cilvēktiesības, demokrātija, tiesiskums, ilgtspējīga attīstība un sociālā iekļautība;
19. mudināt reģionālos parlamentus iesaistīties RK un Eiropas Reģionālo likumdevēju konferences (CALRE) izmēģinājuma projektā, lai rosinātu politikas debates par nozīmīgiem ES jautājumiem, piemēram, Eiropas Komisijas ikgadējo darba programmu sagatavošanu;
20. nodrošināt, ka ES atbalsta jauniešu efektīvu līdzdalību un iesaistīšanos, tostarp strukturēti sadarbojoties ar ES jaunatnes koordinatoru, pastiprinot tādus pasākumus kā “Garantija jauniešiem”, lai uzlabotu izredzes uz kvalitatīvu nodarbinātību un izglītību, kā arī izveidojot Eiropas Garantiju bērniem;
21. turpināt sadarbību ar vēlētiem jaunāka gadagājuma politiķiem (YEP) Reģionu komitejas YEP programmas ietvaros, lai veidotu saikni starp nākamajām vēlēto vietējo un reģionālo politiku paaudzēm un Eiropas un valstu politikas veidošanas procesiem;
22. veicināt vietējai, reģionālai, valsts un Eiropas identitātei piemītošo kultūras daudzveidību un dažādās valodas un tradīcijas, kas ir daļa no Eiropas kultūras mantojuma. Uzsver, ka kultūras un radošās nozares – kas ir ne tikai darba devēji vietējā ekonomikā, bet arī veido kopienas sociālo dzīvi – ir smagi cietušas no pandēmijas un tām ir vajadzīgs atbalsts. Sekmēt jaunu Eiropas darba kārtību kultūras jomai, tostarp dažādos ES fondos integrēt ieguldījumus kultūrā, kā arī stiprināt sinerģiju starp kultūru un citām politikas jomām, piemēram, tūrismu, reģionālo politiku, izglītību, jaunatni, pētniecību un inovāciju.

Izprast dziļās sociālās pārmaiņas, kuras izraisa digitālie, vides un demogrāfiskie izaicinājumi, un reaģēt uz tām, lai veidotu izturīgas reģionālās un vietējās kopienas

Pašreizējais klimats, digitālā pāreja, demogrāfiskās pārmaiņas un iekšējo un ārējo migrācijas plūsmu sekas būtiski skar katru Eiropas reģionu, pilsētu, mazpilsētu un ciematu. Saistībā ar šo otro prioritāti RK uzdevums būs analizēt un apzināt risinājumus, kas ļaus reģionālajām un vietējām pašvaldībām reaģēt uz sociālajām pārmaiņām cilvēku dzīvesvietās. Covid-19 pandēmija raisa pārdomas par to, kā pienācīgi reaģēt uz šīm problēmām, jo Eiropa un dalībvalstis parāda, kādā mērā tās ir gatavas glābt cilvēku dzīvību un ekonomiku. Pašreizējā krīze ir palielinājusi nepieciešamību pievērsties padziļinātām pārdomām par Eiropas Savienības politiku, kompetenci un vispārējo darbību. RK tāpēc atzinīgi vērtē svarīgās ar konferenci par Eiropas nākotni saistītās debates par visām ES politikas jomām un pauž

cerību, ka vispārējā apspriešana un analīze notiks, ievērojot subsidiaritātes principu. Lai šo uzdevumu īstenotu, RK izmantos savu locekļu un ieinteresēto personu leģislatīvo, uz konkrētām politikas jomām orientēto darbu un politisko darbību, vienlaikus sniedzot ieguldījumu virzībā uz Eiropas zaļo kursu un ANO ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanu. Papildus tam RK vadīs komunikācijas kampaņu. Arī ikgadējais "Vietējā un reģionālā līmeņa barometrs" palīdzēs īstenot šo prioritāti.

Galveno uzmanību RK veltīs šādiem nozīmīgākajiem pasākumiem:

23. veicināt Covid-19 pandēmijas krīzes pārvarēšanas plānu, kura pamatā ir ilgtspējīgas attīstības mērķu īstenošana vietējā un reģionālajā līmenī, kā arī Eiropas zaļā kursa iniciatīvas;
24. sniegt ieguldījumu virzībā uz 2030. gadam izvirzītajiem oglekļa emisiju samazināšanas mērķiem, lai līdz 2050. gadam panāktu klimatneitralitāti; šajā saistībā rosināt vērienīgus un izlēmīgus vietējos un reģionālos pasākumus, izmantojot Klimata pakta un citas attiecīgas vietējās un reģionālās iniciatīvas ilgtspējīgas attīstības jomā;
25. veicināt pārdomātas specializācijas stratēģiju un citu instrumentu izmantošanu, lai veidotu ciešākas Eiropas partnerības un vietējo publiskā un privātā sektora sadarbību nolūkā uzlabot profesionālās kompetences un kvalificēšanās iespējas tajās jomās, darbavietās un tehnoloģijās, kas ir nepieciešamas, lai vietējā un reģionālā līmenī veidotu lielāku ilgtspēju, pievienoto vērtību un izturētspēju;
26. sniegt ieguldījumu vērienīgā ES vides politikā, nodrošinot visās vides rīcības programmās politikas integrāciju. Nodrošināt, ka, sagatavojot un īstenojot Eiropas zaļā kursa visas trīs galvenās vides prioritātes – virzību uz bioloģisko daudzveidību, aprites ekonomiku un nulles piesārņojumu –, tiek pienācīgi ņemta vērā vietējā un reģionālā dimensija. Plānot tādu vides un klimata politiku, kas ir piemērota praktiskai īstenošanai visu veidu kopienās;
27. veidot un atbalstīt Klimata pakta izstrādi, izmantojot koordinētus un visaptverošus pasākumus un iniciatīvas, tostarp vietējā līmenī noteiktus devumus un politiskas apņemšanās reģionu un pilsētu līmenī, lai nodrošinātu, ka pakts balstās uz daudzlīmeņu pārvaldību un efektīvu labas prakses izplatīšanu un ka neviena persona un neviens reģions netiek atstāts novārtā;
28. prognozēt, kā enerģētika, mobilitāte un digitālā pārveide ietekmēs kopienas. Nākt klajā ar stratēģijām un atbalstīt to ātru īstenošanu, lai maksimāli palielinātu to pozitīvo ietekmi un samazinātu to negatīvo vietējo ietekmi;
29. atbalstīt vietējās izturētspējas veidošanu, izmantojot pasākumus, kas vērsti uz pielāgošanos klimata pārmaiņām, un uzlabot vietējās spējas reaģēt uz ekstremāliem laikapstākļiem, kas

vērojami aizvien biežāk un atstāj aizvien smagākas sekas; šajā saistībā jo īpaši jānodrošina resursi, kas vietējām un reģionālajām pašvaldībām nepieciešami katastrofu pārvarēšanai, izmantojot ES civilās aizsardzības mehānismu un spēcīgāku ES Solidaritātes fondu;

30. palīdzēt sagatavot virzību uz nulles piesārņojuma mērķi, kas nodrošinās vidi bez toksiskām vielām, un sagatavot un atbalstīt reģionālo un vietējo pašvaldību centienus īstenot vērienīgos ES mērķus, kas saistīti ar gaisa, ūdens un augsnes nulles piesārņojuma rīcības plānu. Sniegt ieguldījumu tiesību aktu kopuma par mobilitāti pilsētās pārskatīšanā, pamatojoties uz pieredzi, kas gūta saistībā ar ilgtspējīgas pilsētu mobilitātes plāniem, un palīdzēt sagatavoties sabiedriskā transporta iestādēm, lai tās varētu reaģēt uz ārējiem draudiem, kas apdraud drošu un stabilu mobilitātes pakalpojumu sniegšanu;
31. nodrošināt, ka, izstrādājot, novērtējot un īstenojot nacionālos enerģētikas un klimata plānus, nacionālās ilgtermiņa stratēģijas un nacionālās ilgtermiņa renovācijas stratēģijas, daudzlīmeņu klimata un enerģētikas dialogos dalībvalstīs tiek pienācīgi ņemts vērā vietējo un reģionālo pašvaldību viedoklis un ieguldījums;
32. atbalstīt Eiropas Komisiju, lai tā sekmīgi veidotu un īstenotu renovācijas vilni un to izvirzītu atveseļošanas pēc pandēmijas stratēģijas centrā;
33. atbalstīt Eiropas Komisijas centienus ieviest marķējumu produktiem, kas nav saistīti ar atmežošanu, un aizsargāt un atjaunot mežus visā pasaulē;
34. novērst digitālo plaisu un veicināt plašāku digitālo mācīšanos un vietējo un reģionālo publisko pakalpojumu digitalizāciju, tostarp ar Digitālās Eiropas programmas 2021.–2027. gadam atbalstu, lai samazinātu administratīvo slogu un veicinātu vietējās uzņēmējdarbības ilgtspējīgu izaugsmi un ekonomikas noturību, kā arī veidotu ilgtspējīgāku un videi nekaitīgāku Eiropu;
35. atbalstīt centienus reģionālā un vietējā līmenī visiem nodrošināt digitālās prasmes un plašsaziņas līdzekļu lietotprasmes un strādāt pie tā, lai izveidotu Eiropas satvaru uz cilvēku orientētai un uzticamai mākslīgā intelekta izvēršanai;
36. aicināt Eiropas Komisiju, ES dalībvalstis un to reģionus un pilsētas paātrināt izglītības un apmācības sistēmu modernizāciju un digitalizāciju, tostarp nepieciešamos ieguldījumus izglītības infrastruktūrā, aprīkojumā un nepieciešamo atbalstu nodarbinātībai vietējā ekonomikā. Sniegt ieguldījumu centienos atsākt darbības saskaņā ar programmu *Erasmus+* un Eiropas Solidaritātes korpusu. Eiropas izglītības telpa un atjauninātā Prasmju programma Eiropai ir divi svarīgi rīcības un atbalsta veidi, kas jāatbalsta nākamajā *Erasmus* programmā;

37. uzlabot platjoslas savienojamību un 5G tīkla ieviešanu vietējā un reģionālā līmenī gan pilsētās, gan lauku apvidos, un apzināt turpmākās ieguldījumu vajadzības;
38. nodrošināt, ka reģionālās un vietējās pašvaldības var sniegt ieguldījumu paredzētajā stratēģijā “No lauka līdz galdam” un gūt labumu no tās; izveidot vietējās pārtikas padomes, veidot saikni starp vietējiem pārtikas ražotājiem un patērētājiem, veicināt veselīgu uzturu un palielināt informētību par pārtikas izšķērdēšanu; apmierināt lauku saimniecību finansiālās vajadzības, kas saistītas ar to, lai īstenotu vajadzīgos pasākumus klimata, vides un bioloģiskās daudzveidības jomā;
39. risināt aizvien aktuālāko intelektuālā darbaspēka emigrācijas problēmu un pastiprināt reģionālās inovācijas ekosistēmas, stiprinot teritoriālo kohēziju, veicinot labklājības ekonomiku un pētniecību un inovāciju, tostarp izmantojot atbalstu no programmas “Apvārsnis Eiropa”, ESI fondiem un nacionālajiem finansēšanas instrumentiem; uzsākt teritoriālās prognozēšanas iniciatīvas, kā arī pasākumus, kuru mērķis ir pēc iespējas ātrāk stiprināt reģionu un pilsētu izturētspēju sociālajā, ekonomikas un veselības jomā;
40. veicināt visaptverošu Eiropas stratēģiju reaģēšanai uz demogrāfiskajām pārmaiņām, kurā ņemtas vērā visas demogrāfiskās problēmas un paredzēta plaša, koordinēta un integrēta ES reaģēšana uz šīm problēmām, jo transversālais demogrāfijas jautājums attiecas uz visām ES politikas jomām;
41. nodrošināt, ka ES attīsta visaptverošu, humānu un taisnīgu migrācijas politiku un ka dalībvalstīm, pierobežas reģioniem, salām un tālākajiem reģioniem migrācijas krīze nav jārisina vieniem pašiem, jo tas ir gan valstu, gan Eiropas mēroga jautājums; atbalstīt reģionālo un vietējo pašvaldību savstarpējo apmaiņu ar paraugpraksi migrantu integrācijas jomā;
42. sniegt reģionālā un vietējā līmeņa ieguldījumu ES migrācijas politikas reformēšanā, tostarp tādās jomās kā integrācija, taisnīgas atgriešanas procedūras un patvēruma politika, lai varētu pienācīgi reaģēt uz pašreizējām un gaidāmajām migrācijas tendencēm; sadarbībā ar trešām izcelsmes un tranzīta valstīm novērst migrācijas krīzes pamatcēloņus to cilvēku labā, kuriem nepieciešama humānā aizsardzība; aizsargāt ES ārējās robežas; novērst neatbilstīgu migrāciju un cīnīties pret cilvēku tirdzniecību;
43. veicināt tiesiskuma ievērošanas kultūru vietējā un reģionālajā līmenī, jo tā ir Eiropas integrācijas procesa priekšnoteikums un ES pamatvērtība, ko apstiprina Līgumi un kas ir kopīga dalībvalstu konstitucionālajām tradīcijām;
44. aicināt Eiropas Savienību, respektējot sociālos partnerus un valstīs izveidotās sistēmas, saglabāt darbvietas un nodrošināt atveseļošanu, pamatojoties uz augšupēju sociālo

konvergenci un uzlabotām sociālajām tiesībām un labākiem darba apstākļiem visiem, tostarp tiem, kas strādā jaunos nodarbinātības veidos, piemēram, platformu darbā un gadījumdarbu ekonomikā, kā arī darba ņēmējiem tradicionālajā ekonomikā, mikrouzņēmumos un kultūras nozarē. Atzīt, ka divas trešdaļas no visām darbavietām rada MVU, no kuriem lielākā daļa ir cieši saistīti ar vietējām kopienām un tādējādi tie ir būtiska Eiropas sociālās sistēmas daļa; RK turpina popularizēt *EER* un citus Eiropas mēroga pasākumus, kuru mērķis ir attīstīt un veicināt uzņēmējdarbību, it īpaši jauniešu vidū;

45. darboties kā pilsētu un reģionu attīstības sadarbības veicinātājam un kā ANO ilgtspējīgas attīstības mērķu veicinātājam, lai sasniegtu līderpozīcijas tādu globālu problēmu risināšanā kā, piemēram, konflikti un politiskā nestabilitāte, ekonomikas nestabilitāte, migrācija un klimata pārmaiņas;
46. apmainīties ar paraugpraksi ar kandidātvalstu un ES kaimiņvalstu, kā arī pasaules dienviņu daļas partnervalstu vietējām un reģionālajām pašvaldībām un veicināt to piekļuvi mērķorientētam ES atbalstam.

Nodrošināt, ka Eiropas Savienība pastāvīgi sniedz labumu saviem iedzīvotājiem un viņu dzīvesvietai, pamatojoties uz sociālo, ekonomisko un teritoriālo kohēziju kā pamatvērtību

RK uzdevums būs nodrošināt ekonomiskās, sociālās un teritoriālās kohēzijas principa ievērošanu Eiropas Savienības politikas jomās, kas ietekmē cilvēkus un viņu dzīvesvietu (teritoriālā politika). Lai šo uzdevumu izpildītu, RK izmantos savu locekļu, partneru un ieinteresēto personu leģislatīvo, uz konkrētām politikas jomām orientēto darbu un politisko darbību. Tā turpinās mobilizēt "Kohēzijas aliansi", parādot kohēzijas kā politikas pievienoto vērtību un uzsverot, ka kohēzija ir pamatvērtība, kas ir visu ES politikas jomu pamatā. RK galveno uzmanību pievērsīs reģionu un pilsētu lomai ES ekonomikas atveseļošanas plānā. Uz to būs orientēta arī Eiropas Reģionu un pilsētu nedēļa un ikgadējais "Vietējo un reģionālo pašvaldību barometrs".

Galveno uzmanību RK veltīs šādiem nozīmīgākajiem pasākumiem:

47. atbalstīt tādu daudzgadu finanšu shēmu (DFS), kas kā svarīgs Eiropas solidaritātes instruments atbilst ES centieniem īstenot visas savas prioritātes, sniedz pievienoto vērtību, ir pārredzamāks un saprotamāks iedzīvotājiem un ietver ANO ilgtspējīgas attīstības mērķus, Eiropas sociālo tiesību pilāra īstenošanu un Eiropas zaļajā kursā noteiktās jaunās prioritātes;
48. palīdzēt stiprināt kohēzijas politiku, kas ir būtiska kopš ES izveides, pārdomāti īstenojot Eiropas Sociālo fondu, Eiropas Reģionālās attīstības fondu un Kohēzijas fondu un nodrošinot būtisku ietekmi visos Eiropas reģionos;

49. turpināt veicināt spēcīgu un efektīvu ES kohēzijas politiku visos ES reģionos –tā ir nepieciešama ne tikai tādēļ, lai palīdzētu pilsētām un reģioniem atgūties no Covid-19 krīzes, bet arī lai risinātu citas nozīmīgas problēmas, kurām ir spēcīga teritoriālā dimensija un nevienmērīga ietekme gan dažādās pilsētās un reģionos, gan starp tiem, jo īpaši klimata pārmaiņas un pāreja uz oglekļa ziņā neitrālu ekonomiku, digitālā pārveide, demogrāfiskās pārmaiņas un migrācija;
50. uzsvērt, ka ir vajadzīgs pienācīgs un stabils finansējums ES kohēzijas politikai un kopējai lauksaimniecības politikai, lai pilnībā sasniegtu šo politikas jomu mērķus; palīdzēt vietējai ekonomikai un vietējām un reģionālajām pašvaldībām efektīvi izmantot resursus, kas pašlaik piešķirti Eiropas ekonomikas atveseļošanai;
51. ņemot vērā paredzamo Covid-19 krīzes asimetrisko teritoriālo ietekmi, aicināt jaunajā atveseļošanas fondā paredzēt reģionālos un vietējos piešķirumus. Nodrošināt, ka jaunais instruments netiek izveidots uz kohēzijas politikas budžeta rēķina un ka ieguldījumi tiek koordinēti ar ES finansējuma izmantošanu, lai maksimāli palielinātu sviras efektu un izvairītos no sadrumstalotības un centralizācijas;
52. uzsvērt, ka, ņemot vērā Covid-19 pandēmiju, Eiropas Savienībai ir jāstiprina drošība veselības jomā un jāpalielina pašai savi veselības resursi un medicīniskais nodrošinājums, tai skaitā ar individuālajiem aizsardzības līdzekļiem. Tas ietver arī attiecīgu juridisku priekšnoteikumu radīšanu, lai vajadzības gadījumā varētu ātri un nesarežģīti rīkot iepirkumu vai uzsākt ražošanas procesus. Papildus iepriekšminētajam ir jāsniedz atbalsts vietējām un reģionālajām pašvaldībām, lai uzlabotu to spējas reaģēt ārkārtas situācijās un katastrofu gadījumos. Tā kā reģionālajām un vietējām pašvaldībām ir svarīga loma sabiedrības veselības aprūpes un sociālo pakalpojumu sniegšanā iedzīvotājiem un lai uz veselības apdraudējumiem un krīzes situācijām reaģētu saskaņā ar subsidiaritātes principu, RK aicinās nodrošināt koordinētu ES rīcību un atbalstu valsts, reģionālajām un vietējām struktūrām, kas nodrošina gatavību katastrofu situācijām;
53. veicināt ekonomikas ciklu noturību, Eiropā stiprinot ražošanas ķēžu teritoriālo konvergenci;
54. veicināt ilgtspējīgas pilsētu attīstības stratēģiju izmantošanu virzībai uz to, lai sekmētu ekonomikas izaugsmi, darbvietu radīšanu, pienācīgas kvalitātes nodarbinātību un sociālo iekļaušanu saskaņā ar atjaunotās Leipcigas hartas un ES pilsētprogrammas mērķiem;
55. sniegt ieguldījumu ekonomikas pārvaldības sistēmas pārskatīšanā, tostarp saistībā ar Stabilitātes un izaugsmes paktu (SIP), pamatojoties uz krīzes laikā gūto pieredzi, lai uzlabotu ES fiskālos noteikumus, ieviešot “zelta likumu” ilgtspējīgiem ieguldījumiem un to attiecinot arī uz struktūrfondu un investīciju fondu līdzfinansējumu saskaņā ar finanšu ilgtspējīgas plānošanas vispārējo mērķi;

56. uzraudzīt pandēmijas ietekmi un tās negatīvo ietekmi uz ilgtermiņa nodarbinātību visās ES vietējās un reģionālajās ekonomikās. Uzsvērt, ka ir svarīgi ir pārskatīt ES rūpniecības un uzņēmējdarbības stratēģijas un koncentrēties uz izaugsmes ilgtspējas aspektiem, lai panāktu strauju atveseļošanos. Veicināt inovatīvas ekosistēmas, sociālo ekonomiku un pārdomātu specializāciju un atbalstīt vietējiem apstākļiem pielāgotu rūpniecības politiku;
57. uzraudzīt, kā tiek piemērots Rīcības kodekss par partnerību, lai nodrošinātu vietējo un reģionālo pašvaldību pilnīgu iesaistīšanu partnerattiecību nolīgumu un programmu sagatavošanā 2021.–2027. gadam. Partnerības un daudzlīmeņu pārvaldības principiem būtu arī jākalpo par iedvesmas avotu Eiropas pusgada pārvaldībai;
58. aicināt nodrošināt pilsētām un reģioniem tiešu piekļuvi ES finansējumam, lai tie varētu īstenot Eiropas zaļo kursu, un nodrošināt, ka vietējās un reģionālās pašvaldības tiek iesaistītas taisnīgas pārejas plānu sagatavošanā un Taisnīgas pārkārtošanās fonda īstenošanā;
59. nodrošināt, ka reģioni, pilsētas un iedzīvotāji var gūt labumu no Eiropas strukturālo un investīciju fondu vienkāršošanas pasākumiem. Atbalstīt cīņu pret ES līdzekļu nepareizu pārvaldību un krāpšanu un to novērst;
60. palīdzēt stiprināt un uzlabot vienotā tirgus darbību, ne tikai apzinot šķēršļus četrām brīvībām vietējā un reģionālajā līmenī un veicinot administratīvo vienkāršošanu, bet arī uzsverot, ka vietējām un reģionālajām pašvaldībām ir būtiska nozīme vienotā tirgus noteikumu īstenošanā un izpildes nodrošināšanā. Šajā saistībā uzsvērt, ka pārvietošanās brīvība krasi ietekmē vienoto tirgu, un brīdināt, ka jānovērš tā jebkāda turpmāka sadrumstalotība;
61. paplašināt Kohēzijas aliansi, lai publiskā un privātā sektora ieinteresētās personas aktīvāk iesaistītu kohēzijas politikas veicināšanā, un popularizēt ES pievienoto vērtību ikvienam iedzīvotājam, kā arī demokrātijas principiem, uzraugot ES finansēto ieguldījumu ietekmi un izplatot informāciju par to;
62. uzraudzīt valsts atbalsta pagaidu shēmu un turpmākus tamlīdzīgus pasākumus, kas ļauj mērķtiecīgi atbalstīt darbvietu saglabāšanu nozarēs un reģionos, kurus īpaši smagi skārusi pandēmija. Šajā sakarā uzsvērt, ka elastīgāku valsts atbalsta noteikumu mērķis būtu “novērst nopietnus traucējumus kādas dalībvalsts ekonomikā” un ka tas kalpos par pamatojumu labu laiku arī pēc 2020. gada decembra – pagaidu shēmas termiņa beigām; tādēļ aicināt Komisiju būt gatavai pagarināt pagaidu shēmu vai piejaut līdzīga veida elastību, lai krīzes skartajām nozarēm un reģioniem palīdzētu atgūties;

63. atbalstīt tādas informācijas vākšanu un izplatīšanu, kas saistīta ar publiskā iepirkuma procedūru elastību, jo pašreizējos apstākļos tas dod iespēju līgumslēdzējām iestādēm izmantot apstiprināto procedūru ar mazākām procedurālām prasībām;
64. atbalstīt ES programmu lauku apvidiem, lai apturētu iedzīvotāju skaita samazināšanos un novērstu nabadzības risku šajos reģionos, kā arī lai panāktu līdzsvarotu un visaptverošu pieeju Eiropas teritoriālajai attīstībai;
65. aktīvi turpināt RK pasākumus saistībā ar “viediem ciematiem” un popularizēt šo koncepciju Eiropas iestādēs; veicināt inovācijas un modernizācijas iniciatīvas lauku apvidiem un saskaņā ar programmu “Viedi tūrisma galamērķi” pieņemt ilgtspējīgas un viedas mobilitātes stratēģiju;
66. aicināt uz to, ka krīzes situācijā, kad robežas uz laiku būtu jāslēdz vai ciešāk jāuzrauga, ES un tās dalībvalstīm būtu jāvienojas par kopīgiem saistošiem noteikumiem un procedūrām, lai garantētu ES pārvietošanās brīvības principa ievērošanu; norādīt, ka pārrobežu ekonomiskās un sociālās telpas Eiropas Savienībai ir ļoti vērtīgas;
67. uzsvērt, ka Covid-19 krīzes laikā vietējie un reģionālie dalībnieki, neraugoties uz daudzajām slēgtajām robežām un bezprecedenta ierobežojumiem, ir bijuši apbrīnojami radoši un atraduši veidus, kā turpināt pārrobežu un transnacionālo sadarbību, apliecinot patiesu solidaritāti starp Eiropas iedzīvotājiem. Šī krīze ir atgādinājums, ka bezrobežu Eiropa ir viens no galvenajiem Eiropas integrācijas sasniegumiem, kas ir jāaizsargā. Līdzdalībai iedzīvotāju savstarpējās sadarbības un maza mēroga pārrobežu projektos, kas veido pārrobežu tīklu, un līdzdalībai liela mēroga projektos, veidojot savstarpēju uzticēšanos starp dalībniekiem, arī turpmāk vajadzētu būt Eiropas Savienības un tās iestāžu pastāvīgai prioritātei;
68. saglabāt un pilnveidot Eiropas teritoriālo sadarbību un tai nodrošināt nepieciešamos budžeta līdzekļus, jo tā ir izrādījusies nepieciešama daudzām reģionālajām pašvaldībām, lai apmainītos ar pieredzi un paraugpraksi svarīgu problēmu risināšanā, kā arī veidotu cilvēciskas saiknes starp pārrobežu reģionālajām pašvaldībām;
69. veicināt publiskos ieguldījumus salās, mazapdzīvotos un attālākajos reģionos, turpinot pielāgot valsts atbalsta noteikumus, palielinot Eiropas līdzfinansējumu, kas tiek piešķirts saskaņā ar kohēzijas politiku, un attīstot teritoriālo sadarbību ar trešām valstīm;
70. veicināt kohēzijas politikas vispārējās pārvaldības sistēmas atjaunināšanu, piemēram, jo īpaši vienkāršojot administratīvās procedūras visos pārvaldības līmeņos;

71. aicināt visās teritorijās īstenot Eiropas sociālo tiesību pīlāru un veidot spēcīgu sociālo Eiropu, lai pārkārtošanās būtu taisnīga;
72. atbalstīt to, ka Eiropas Komisija ciešā sadarbībā ar dalībvalstīm izveido Eiropas sociālo rezultātu pārskata reģionālo dimensiju;
73. uzlabot reģionālo inovācijas ekosistēmu noturību pret iespējamo turpmāko ārkārtas situāciju kaitīgajām sekām, pabeidzot Eiropas Pētniecības telpas izveidi pētnieku, zinātnisko atziņu un tehnoloģiju brīvai aprītei, veicinot sinerģiju starp programmu "Apvārsnis Eiropa" un citām ES finansējuma programmām, kā arī turpinot gan sekmīgo darbu, ko veic zināšanu apmaiņas platforma, gan starpiestāžu iniciatīvu "Zinātne reģionos";
74. sniegt ieguldījumu *TEN-T* regulas un ar to saistītā finansējuma pārskatīšanā un uzsvērt nepieciešamību izveidot trūkstošos savienojumus pārrobežu transporta infrastruktūrā, lai savienotu visas Savienības pilsētas un reģionus centrālajās un nomaļās teritorijās, tostarp tālākajos reģionos.

Eiropas Reģionu komiteja izmantos visus savus resursus un politisko ietekmi, lai stiprinātu Eiropu. Aizsargājot iedzīvotāju pamattiesības un nodrošinot, ka ES politika un ieguldījumi ir efektīvi un lietderīgi, Komiteja centīsies pārveidot ES, lai tā kļūtu konkurētspējīgāka, ilgtspējīgāka un noturīgāka un tādējādi papildītu iedzīvotāju cerības.

Briselē, 2020. gada 1. jūlijā

Eiropas Reģionu komitejas
priekšsēdētājs

Apostolos Tzitzikostas
